

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΕΝΟΣ ΤΥΡΑΝΝΟΥ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ ΤΟΥ ΑΛΗ ΠΑΣΣΑ

Πώς και πότε άγλαπσε γιá πρώτη φορά ó περιέθροτος Τύραννος της Ήπειρου. Ο Άλης και ή κόρη του Κιοβέρ Πασσά. Οι γάμοι της ώριμης Μαριέμ. Μετά τη χολέρα... Τό κεφάλι ενός λησάρχου. Τό Άρβανίτικα τεχνάσμα του Άλη. Στή Μηνή των Ταξιαρχών. Ο σωτήρας του λησάρχου και τό μυστηριώδες βαρέλι. Ο Άλης επίηθλος γαμπρός! Οι γάμοι του με την κόρη του Κκκλάν Πασσά. Άλης και Έρινέ κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΦΟΥ άγατον και ή τίγρις και οι πάνθηρες και οι προκοδείλοι, άγάτησε και τό θησιό της Ήπειρου, ό περιέθροτος Άλη Πασσά. Και μάλιστα όχι μιά φορά μόνο. Οι έρωτες του Άλη άποτελούν έν' από τά περιεσσότερα κεφάλαια στην ανεξάντηλη ιστορία του. Θα τους διηγηθούμε με τη σειρά τους, άρχίζοντας από τον πρώτο τον έρωτα.

Ο Άλης ήταν νεωφύτατος άκουη όταν άφησε τό πατρικό του σπίτι, στο Τελελέν, και βγήκε στα βουνά, άρχίζοντας διάφορα καθήκοντα. Λατήρες, Τομάρες, Τόσμηδες, άποτελούν στη σημερινή του, ή όποία έβαντε από Πειροτική και Θεσσαλική χωριά και τό ληλατοόσος, χαίροντας, σκοτώνοντας, άγανίζοντας... Οι άποκοι, στην άπειρία τους, κατέγραφε με άνομιες στον Πασσά του Βερατίου Κιοβέρ, και κίνους έστειλε τέλος ίσχυρή δύναμη να καταδώσει την Άλαιοσαδική σημερινή, που είχε άρξισι πειά να γίνεται επικράτειά και γιá την Όθωμανική Έξουσία...

Ο στρατός και ή σημερινή ανακαταλάχαν τέλος σε μιά άγρια κλεισούρα. Από την πρώτη στιγμή ό Άλης έκατάλαβε ότι ήταν περιζωσμένος και δεν θα μπορούσε να διαφύγει. Έν ποίσις, γιá να σώσει τό γούρτο του, έπροτίμησε να δώσει μάχη... Τό τωφεριό ά ναυσε άγριο. Οι Άρβανίτες τον πολεμούσαν παλλημασίσιμα μιά και ό στρατός δεν έπληγανε πίσω, Βαρούσε στο χωριό, άδύτητα...

Την Άλλη μέρα όμος ό Άλης λιποδοόθηκε... Στό πολεμικό όδηγήθηκε στο Βερατίο. Κάτω από τό Σεράρι του Κιοβέρ Πασσά ήταν ή φυλακή, σκοτεινή και ήγρια μπουτρούρια. Έκει τον έφειλαν οι στρατιώτες, με μάλλες στα πόδια, και έκει γιá πρώτη φορά ό θηριώδης λησάρχος έκατάλαβε την έναντιοσι της τύχης και την άσπασία της.

Έτην επομένη — γράφι ό Γάλλος ιστορικός Πουκεβίλ — ό Άλης όδηγήθηκε μπροστά στο Διοικητή. Ο Κιοβέρ Πασσάς, μόλις είδε έτσι έξυτελισμένο τό νεωφύτατο αυτό ληστή, με τον όποιον μάλιστα είχε και κάποια συνγγένεια, έννοιος γι' αυτόν πολλή έσπλαχγία, έοιχόστρος τό θυμό του και άπεγιάσσε να τον συγχωρήσει... Τά σγούρα, ξανά μάλιστα του Άλη, τά γαλάτια του μάτια, που σπύχσαν από φωτιά κι' έξινάδα, και ή φρασική του ένζωστική, καθόσθησαν να κατακτήσουν την καρδιά του γέρου Κιοβέρ Πασσά. Έπλησε κατά μέρος τον Άλη, τό έλως τά δεινά και άρχισε να τον συνιδούσσει έν' άγρη τη λιποστροχί ζωή και να λάχη τον ίου δόμο....

Φάνετα όμος ότι ή συμβουλή του Διοικητού του Βερατίου δεν έφτανε άποτέλεσμα στην ψυχή του άρχιληστή, ό όποιος τον άκουσε σιωπηλός και συγγεντοόμεινος. Διτάζε λοιπόν να τον κατεβόσσειν πάλι στα μπουτρούρια... Φυλάσιστε τον πάλι και βλέπουμε... είπε ό Κιοβέρ Πασσάς. Άλλά σε λίγες μέρες έφτασε στο Βερατί ή Χάκιμο, ή μητέρα του Άλη. Πήγε εύθις στο Σεράρι, έπαισε στα πόδια του Κιοβέρ Πασσά και, έν δυνάμει των συγγεντιών δεσμών, του ζήτησε την άπελευθερώση του γιου της... Ο Διοικητής δεν μπουόσσε πειά ν' άντισταθί. Διτάζε να φέρουν μπροστά τον αιχμάλωτο, γιá να τον άποχωρήσει:

— Είσις ελεύθερος, Άλη, τό είπε. Άν όμος ξαναβήσε στα βουνά και χάνης τά ίδια, χριό από μένα δεν θάβης... Άν σε ξαναφέρουν έδω, θα σε χρεώσω!

Ο Άλης ύποσχεθή να καθήση γούνομα... Η περιπέτεια όμος ατύχ του Άλη έχει ένδιαφέρον, γιατί συνδέεται με τό πρώτο ρομαντικό έπεισόδιο της ζωής του, και ίδου πός:

Την όρα που ό Άλης, ελεύθερος πειά, άσχεζε την ένθίωση αλή του Σραγιών, έφίχσσε τά μάτια του ψηλά, στα παραθύρα του χωριού, τά σκοπεύονα με πόναν καρδιά. Δεν έδειχνε ίσως τίποτε πίσω από τά ξύλινα έξαινα δικτυώτα, άναστάνε όμος βαθειά και βγήκε έξω, άπου τον έπεριέριεν ή Χάκιμο να πάνε στο Τελελέν, γάμμος έγνοια και συλλογή.

Τό πρώτοστο του νεωφύ λησάρχου ήταν χλωμό και τά μάτια του έδειχναν όλη την ταροχή της τρωμασμένης ψυχής του... Όταν έσμιξε με τη μητέρα του, της έξουσιογύθη τό μυστικό της καρδιάς του:

Ο Άλης ήταν έρωτευμένος! Στο σύντομο διάστημα της αιχμαλω-

σίας του είχε άγατήσει την κόρη του Κιοβέρ Πασσά, την έξουσία Μαριέμ — μια τέλεια Άνατολίτικη όμορμη — χωρίς όμως ή κοπέλα να του δώσει καμιά άνομιη, ή και άλλως να μαντέψει τό γούρο ή άσπασμα που είχε άναγει στην καρδιά του λησάρχου...

Όταν άκουσε την έξουσιογύνη του γιου της, ή θηριώδης Χάκιμο έφινε συλλορισμένη. Πρώτη φορά έδωσε τον Άλη της τρωφεού, και καταλάβαινε ότι τέλεια μεταβολή είχε γίνει στην ψυχή του...

Έγινεσαν όστίσσο στο Τελελέν. Έκει παρουσιάσθησαν στον Άλη διάφορα λησται και τωφί έντινάνα να καταπορή νέν σημερινή, άλλ' ό Άλης τους έδιωχνε, ίσχυόντας όπι αυτός δεν είχε σκοπό να ξαναβή στο χωριό, άλλ' ότι στο έξω θα ζούσε ήσυχα στο Τελελέν... Η αλήθεια είχε ότι ό Άλης, τρωμασνος τη φιλοδοξία να γίνει άντρος της Μαριέμ και γαμπρός του Πασσά του Βερατίου, ήθελε να μπουτογύσει, άλλ' όχι ως λησάρχος. Ήθελε διοικητική έξουσία!...

Σέ λίγον καιρό ό άνατοόστος Άλης έστειλε προέβαστο στον Κιοβέρ Πασσά. Τού έζηήτησε έπισήμως την κόρη της. Ο Πασσάς είχε πολλές προτάσεις γάμων, άντι όμως ν' άκούσθησε τό Άρβανίτικο έθιμο και να έκατάλη στην κόρη του άντρο που ήθελε αυτός, έπροτίμησε να της άγρη έλευθέρια εκλογής. Και ή όμοια Μαριέμ, άπ' όλους τους νησιώτες, έδούλεσε τον Ήλιωτη-Ματή της Αύδωνος, που κατήγετο από ένθινη οικογένεια. Σύντομα πάλι έφιναν κι' οι γάμοι τους, με πολλή έξουσιογύνη.

Ο Άλης έννοιος κατακόρη την περιγρόνη της όμοιας Τρωκοπούλας και ή καρδιά του, που γιá λίγον καιρό είχε άπύλνει, ξαναγνε άγρια, σκληρή, ένδοκίμη. Σέν τό πληρωμένο θυμό, έννομει ότι τό πρώτο όλος ό κόσμος, Γρηγόρα συγγεντοόμεινος τό κοσμοτικό στοιχείο της Ήπειρου και της Άλβανίας, κατήγεσε λησοσσημοσσία, της όργάνουσε και βγήκε στα χωριά... Τόμος και όδος κατέλαβε τους κατοίκους. Ο Άλης άραζε περιουσίες, έκαυσε σπίτια, έσκότωνε, φορούσε... Ολόκληρη ή Ήπειρος, όλόκληρη ή Θεσσαλία ένένόσσαν κάτω από τό σπαθί του Άλη Τελελέν!

Τότε ό Κιοβέρ Πασσάς, γιá να λησσονη άπ' τό καιρό αυτό τους κατοίκους της διακοσμούσε τον έπικηρής τον Άλη. Πέντε χιλιάδες γούνομα θά έδινε σε κείνον που θάφερνε τό κεφάλι του, και δέκα χιλιάδες σε κείνον που θα του τον έφερνε ζωντανό! Ήθελε να τον θανατώσει με τό σκληρότερα βασανιστήριο, γιá παραδειγμαστικό. Είχε όρος και άλλο, σπουδαίοστο λόγο, να θέλι ό Πασσάς του Βερατίου τό θάνατο του Άλη. Ο φοβρός λησάρχος του είχε παρωγγυλή ότι θα έσκότωνε τό γαμπρό του Ήλιωτη-Ματή, θα του έπαυσε διά της βίας τη Μαριέμ και θα την έπληγανε στα λημέρια του, στα βουνά του Τελελένου. Αφού ή Μαριέμ δεν θέλανε να γίνη με τό καιρό γουναίκα μου — τό παρωγγυλε — θα γίνη με τό στανό!...

Όταν ό Άλης έμαθε ότι έπικηρής τό κεφάλι του, έστογούθη νά... λάχη αυτός τις 5.000 γούνομα της έπικηρής! Συγγεντοόμεινος λοιπόν με δύο χωριανούς φίλους του, τό Σάκτο Μουόνα και τό Δέκα Ντοόρα, και τους έδασκάλεσε τί τρέπει να γάνουν. Σήμωνα λοιπόν με τις οδηγίες του, οι δύο αυτοί Έλληνες παρουσιάσθησαν στον Κιοβέρ Πασσά και του είπαν ότι αυτοί άναλαβάνε να έξουσιοσύν τον έχθρο του, γιατί αυτοί μόνο ξέρουν τά λημέρια του. Ο Πασσάς τους ύποσχεθήρε τότε και πρόσθετη αμύθη!...

Οι δύο αυτοί άνθρωποι έπλησαν μερικά ρούφα του Άλη, γουνατό σε όλους, φορέσσαν μ' αυτά ένα... καιρό και τό τρωφοόλησαν!... Έπειτα έπλησαν τά αματωθαδέμενα ρούφα του Άλη, τά παρουσιάζονα στον Κιοβέρ (ό όποιος ήταν λιγνά ιμνωταλάς) και έπλησαν τις 5.000 γούνομα και από ένα ξενάφι πιστόνια γιá δόμο. Έτρεξαν βίστερα άμέσως να πάνε στον Άλη και να του παραδώσσουν τό άντίτιμο... της κεφαλής του, σάν πιστοί φίλοι!...

Ο Κιοβέρ Πασσάς έξ' όλοιο έκαίσε άμέσως την κόρη του, και δειγνοντας τά μωτοόνομα στον Άλη, της είπε:

— Κίτταξε, Μαριέμ μου! Τόν έσοκοτίσαμε τον έχθρο μας! Δεν έχεις πειά να γουόσθη πιότε!

Και ή Μαριέμ ήύησσε... Άλλ' όχι γιá πολόν καιρό. Γρηγόρα έγνε γουνοτό ότι ό Άλης ζή και βασίλει στα βουνά του και ότι τους είχε καίσει κομοστιά! Και ό Κιοβέρ Πασσάς, τρωδοόντας τά γένητα του, διάταξε τους στρατιώτες του να πάνε να του φέρουν τό κεφάλι του Άλη, ή άλλως να ηή γουόσσανε στο Βερατίο!...

Οι στρατιώτες του Κιοβέρ Πασσά

Ο Άλη Πασσάς

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΥ

Πρό όλιγων ετών ζωσε στην Άγγλια κάποιος γέρος εγγνης, περιημος να μη πλοήτη του και τη φιλαργυρία του. Ο γέρος αυτός ήθελε να έχη διαρκώς κοντά τον έναν υπηρετή για να τον περιποιείται. Όλοι όμως όσους είχε προσλάβει ως τότε, μόλις έμεναν μαζί τον έπι ένα μικρό χρονικό διάστημα κι έπειτα τον εγκατέλειπαν, επειδή τους έξανάγκαιζε να τρέφονται με ξερό ψωμί. Έτσι κάθε μήνα μιανόβηγαν να νέοι υπηρετές στο σπίτι του για να τον άφησον μόλις εισπρατταν τον πρώτο μισθό τους.

Κι ο φιλάργυρος άρχισε πια να σκέπτεται με ποιο τρόπο θα μπορούσε να συμβιβάσει τα πράγματα έτσι που και υπηρετή να έχη και χρηματα να μη δίνη. Έκει πού περιποτούσε μόνος του μια μέρα στο δωμάτιό του, του κατέβηκε άξαφν μια ιδέα κι έτρεξε να βρη το συμβολαιογράφο του, στον οποίον παρήγγειλε να προσθήκη στη διαθήκη του και τα έξης :

«Κληροδοτώ επίσης στον υπηρετή που θα μου κλείσει τα ματια 1200 λίρες».

Συγγνώμης εφρόνισσε να γίνη αυτό γνωστό σ' όλη την περιφέρεια. Και το αποτέλεσμα ήταν να τρέξουν άμέσως σπίτι του πλήθος από ητοχούς άνθρωποι, οι οποίοι ανελάμβαναν να τον περιποιηθούν με άφοβη και με σεβασμό.

Απ' όλους αυτούς ο φιλάργυρος διαλέξε κάποιον, ο οποίος τον εβεβαίωσε ότι έτρωγε πολύ άλιγο και δεν έξοδωνε τίποτε έξτος της τροφής του.

Άμέσως μετά την πρόσληψη του νέου υπηρετή, ο φιλάργυρος, θέλοντας να τον δοκιμάσει, τον άφησε μια μέρα νηστικό. Κι επειδή έκείνος δεν διαμαρτυρήθηκε καθόλου, άρχισε πια να του δίνη ένα ξεροκόκκινο την ημέρα για τροφή. Έτσι σε λίγο διάστημα τον κατάνησε έλλεινόν από την πείνα.

Αλλά, για καλή τύχη του δυστυχισμένου αυτού ανθρώπου, ο φιλάργυρος πέθανε ύστερα από έξη μήνες.

Όταν άνοιχτηκε η διαθήκη, ο υπηρετής ζήτησε την αμοιβή που είχε όρισει ο κύριός του σ' αυτή.

Οι κληρονόμοι όμως του γέρου, πλειονέκτα και άδικοι σαν το μαχαρίτη, άρνήθηκαν να του άναγνωρίσουν το δικιο του, στήριχθέντες επί του έξις δικαιοδικού έπιχειρήματος :

— Η άπιστησίς σου είνε παράλογη, τού είπαν, γιατί ο θεός μας ήταν... μονοφθαλμός! Έπομένως δεν μπορούσε να του κλείσει τα μάτια, όπως όρισε ηρώς στη διαθήκη...

Τότε ο δυστυχισμένος υπηρετής προσάθηκε να τους συνηρίση δικταγοροδώντας τις στερήσεις και τις κακουχίες του και δείχνοντάς τους τη σωματική του έξάντληση. Έκείνοι όμως ήμεναν άμεταίτητοι κι έτσι η έπίθεσις έφτασε στο δικαστήριο.

Έπιτυχώς οι δικαστάι δεν θέλησαν να λάβουν τη σχετική παράγραφο της διαθήκης κατά γράμμα, και απέδωσαν το δικαιο στον πολυταύτη υπηρετή.

κατεβόξαν τη σημαρία του Άλη και τέλος της έξωσαν κοντά το λεωφόρο Σωλακό. Ο Άλης άναγκάστηκε τότε να κλείσει, μαζί με τους συντρόφους του στο Μοναστήρι των Ταξιαρχών, ύπον τον έπιλορησησαν. Αλλά κι απ' αυτή τη φορά ο τοιμηρός λήσταρχος κατόρθωσε να ξεφύγη με τον ακόλουθο ποταίρω τρόπο :

Ο Ηγούμενος του Μοναστηριού Ιωάννης Σωλακιώτης, θέλοντας να σώση τον Άλη, τον έβαλε μέσα σ' ένα μεγάλο βαρέλι τυριού, τον έσκασε, τον έφόρτωσε σ' ένα μουλάρι και τον παρόδωσε στον άρχιτολέμαχο του Μοναστηριού, ο οποίος τον έβγαλε έξω από την πολιορκητική ζώνη... Οι στατιώτες του Κιουθ Πασασά δεν εμάντησαν καθόλου ότι μέσα στο βαρέλι κρυβόταν ο κοντόσωμος λήσταρχος...

«Αλλ' η ήλιζα του Άλη είχε προχωρήσει. Ήταν κιαρός πια, σκόλοψότανε να παντρητή. Η φίμη της άδραψτε τον και τον κατοροδομάτου τον είχε διαδοθή σε όλη την Ηπειροβρασία, την Αλβανία και πιο πέρα άκόμη. Έλληνες και Άλβανοί τον τραγουδοσαν στα γλέντια τους. Ο Άλης είχε γινει πια έπιός ήρος! Πολλοί Πασασάδες, φοβούμενοι τη δύναμη του, πού δλοενα γινότανε μεγαλειότερη, έπινοσαν και τις πολιμίες των άρετες, και εχαιρατίστος θα τον έδωσαν γαμπρό τους. Ο Γιαννούτης Καλιάν Πασασάς, Διοικητής της επαρχίας Δελβίνου, έπαύστηκε στον Άλη να του δώσει την κόρη του Έμινέ, μια γλυκαία, άγαθή και χαριτομένη κοπέλλα, κι ο Άλης δέχτηκε. Κι έτσι ο Καλιάν Πασασάς γίνηκε πεθερός του λήσταρχου και μάλιστα το εθεώρησε μεγάλη τιμή του.»

Σε άλλο άγλλο θα ίδουμε τα επακόλουθα του γάμου αυτού και την τύχη της καλής Έμινέ. Γιατί ο αλογερός Άλης, και μετά το γάμο του, έθωσε στον Έρωτα και από λεσε. Αλλά θα τα δηγηθούμε με τη σειρά τους δ.λα αυτά.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΙΓ'ΑΝ ΤΟΥ 1913

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Πώς πολεμούν και πώς πεθαίνουν οι λεβέντες. Ο στρατιώτης που έμάχητο κατακτητημένος από τις σφαίρες, «Έμπερος, παιδιά!...» Ο ήρωισμός του συνταγματάρχου Κολοκotronή. Η άγριότης των Βουλγάρων. Ο Βούλγαρος παπάς ποίσηφε δεκαπέντε εύζωνους με τα ίδια του τα χέρια!... Πώς σκοτώθηκε ο γενναίος άνδραπολεχγός Τριανταφυλλέπουλος κ.τ.λ.

Ένας γενναίος στρατιώτης από τη Μάνδρα της Έλεσίνους, άνοματι Ζωγράφος, βρισκός στην πατρίδα του, σε κάποια έπίθεσι κατά των Βουλγάρων εδέχτηκε στο δεξιό χερι μια σφαίρα έχθροιά. Αύτος όμως, χωρίς να λιποψήχη ούτε μια στιγμή, έπέδωσε πόθειρα την πληγή του μ' ένα παντήλι και προχώρησε μαζί με τους άλλους φαντάρους.

Αλλά σε λίγο άλλη σφαίρα του διεπέρασε το μηρό κι απ' την πληγή άρχισε να τρέχη άφθονο αίμα. Το άνδρειο παλληκαρι, άφορ έπέδωσε και το δεύτερο τραυμα, δίχως να δειλιάση καθόλου, έξακολούθησε να τραβήη μπροστά.

Υστερα από λίγα λεπτά όμως τρίτη σφαίρα τον έχτύπησε στο στήθος και τον έξάλθεσε καταγής. Τη στιγμή που ο ήρωας ξεψυχούσε, πην κλείση τα μάτια του για πάντα, άφησε μέσα στη φοβερή διχη της μάχης αυτή την κορηγή :

«Έμπερος, παιδιά! Έγώ καλά το πούληρα το παλητομάρο μου!...

Ένα από τα χαρακτηριστικότερα έπισόδια της δράσεως των άξιοπατικών μας κατά τον Έλληνοβουλγαρικό πόλεμο είνε και το άκόλουθο, που δείχνει μέχρι ποιον σημείο έφτανε η όρηη του.

Ο διοικητής του του συντάγματος Εύζωνων συνταγματάρχης Κολοκotronής, άπάνος σε μια έφοδο σπονδαιοταίης σημασίας για το στρατό, καθώς βρισκόταν στη γραμμή του πυρός, έκοιψε και πήρε το μανίκιρω από ένα σκοτωμένο στρατιώτη, ζώστηκε τις μιλάσεις του και άρχισε να ποιεμα μέχρι τέλους, σαν άλλος φαντάρος!...

Ένα από τα χαρακτηριστικότερα δείγματα της θηριωδίας των Βουλγάρων κατά τον πόλεμο του 1912-13 είνε και το κάτωθι :

Μια νύχτα, κοντά στο Καραμρούλι, οι Βούλγαροι, κατόπιν προδοσίας ενός παλα δίκου του, έπετάθησαν κατά του έκει φοιλακίου μας και συνέλαβαν εκ των άδρων τον δεκαπέντε εύζωνους, μαζί με το λόγιό του.

Οι αμύλοτοι μετεφέρθησαν δεμένα σ' ένα χωριό Βουλγαρικό έκει κοντά, ο δε προδότης λητοργός του Θεού, μόλις τους είδε, φώναξε έξαγριωμένος στον έπί κεφαλής της συνδεσίας διοικητή του άξιοπατικό :

- Τι τους φράξες τους άπιστους και δεν τους σφάζεις ;
- Τους έφρασα έπίτηδες για σένα, τού απάντησε ο Βούλγαρος άξιοπατικός. Θέλω να τους σφάζεις εσύ με το χερι σου...

Τότε ο θηριωδής παπάς άραξε ένα χαντάκι και, σαν ναχε μπροστά του κοτόπουλο, έφαγε τον ένα μετά τον άλλο όλους τους δεμένους εύζωνους. Στο τέλος έθωσε έγυτά μαχαμιάς και στο λογιό και, νομιοντάς τον νεκρό, έφυγε μαζί με τους άλλους.

Πολλοί κάτοικοι του χωριού, Τούρκοι, πού έτρεχε να παρενεθού στην άματηρή έκείνη σκηνή, μετά την άναχώρησή των δολοφόνων έσπευσαν προς τους δίκους μας καταλιούσους και δηγηθήσαν με δάκρυα στα μάτια το φοβερό κακούργημα των Βουλγάρων.

Βάλτε το γρηγορότερο φοτιά στο χωριό και στα σπίτια μας άκόμη, έλεγαν κλιόντας στους εύζωνους μας. Μιας μ' αυτούς κάριτε κι όλη μας την περιουσία για να ξελασπρητή ο τόπος απ' το αίμα που γέθησε άδικα...

Όταν οι στρατιώται μας προήλασαν την άλλη μέρα, κατόπιν διαταχής, στο έν λόγω χωριού, βρήκαν τους δεκαπέντε εύζωνους και το λογιό μισοζώντανο άκόμη.

Κατά την περιόρημη μάχη του Λαχανά, ο έχθρος άνδραπολεχγός Τριανταφυλλέπουλος, ένώ πολεμούσε στην πρώτη γραμμή, πληγώθηκε βαρεια και σωφάστηκε κάτω. Οι στρατιώται του, μόλις είδαν το γενναίο άξιοπατικό να πέφτη, έτρεξαν κοντά του για να τον περιποιηθούν. Έκείνος άνοιξε για τελευταία φορά τα θολομένα του μάτια και, άποτειμένος προς τους άδρους του, τους έλε μ' έτοιμοδουτή φωνή :

— Παιδιά, προσέξτε να μη ντροπιάσετε τα όπλα που σας εμπιστεύθηκε η Πατρίδα. Σας θέλω να κινήρηστε τον έθλορω ίσμιη τη Σόφια!...

Και την ίδια στιγμή ξεψυχούσε μ' ένα γλυκό χαμόγελο στο κλιωσμένο του πρόσωπο.

Ο ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ

